

TER BESLISSING

Datum

24-04-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2022.12324-19

Opgesteld door

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

R via M

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Wapenexport Egypte - Programmatuur, technologie, en technische assistentie voor radar- en C3-systemen

Aanleiding

- Vergunningaanvraag van Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht voor de definitieve uitvoer van militaire goederen (programmatuur, technologie en technische assistentie, voor radar- en C3-systemen) met militair eindgebruik naar Egypte.
- De beschikbare informatie geeft reden voor twijfel over de exacte betrokkenheid van de Egyptische marine bij mensenrechtenschendingen in relatie tot Palestijnse vissers.
- Er is geen ambtelijke overeenstemming over de afweging van informatie binnen de toets op criterium 2 en 6.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd een keuze te maken uit de volgende twee opties:

Optie A: het toewijzen van de vergunning op basis van een positieve toets op criterium 2. (Internationale en diplomatieke belangen)

Bescherming persoonlijke levenssfeer is van mening dat de toets op criterium 2 en 6 positief uitvalt en adviseert op basis daarvan de vergunning toe te wijzen.

Bescherming persoonlijke levenssfeer bekijkt de beoordeling van deze transactie vanuit het kabinetsbeleid om Europese defensiesamenwerking te versterken en de wens om toe te treden tot het trilateraal verdrag tussen FRA, DUI, SPA inzake wapenexportcontrole.

- Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht
 Het kabinet zal in het kader van eventuele toetreding tot dat verdrag op de toets aan het wapenexportbeleid van Europese partners moeten vertrouwen.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Mocht u voor Optie A kiezen, dan wordt ook **uw akkoord gevraagd op de separate Kamerbrief** die verstuurd zal worden bij het afgeven van de vergunning.

Optie B: Het niet toewijzen van de vergunning vanwege een negatieve toets aan criterium 2 en 6.

- Bescherming persoonlijke levenssfeer en Bescherming persoonlijke levenssfeer adviseren om op basis van criterium 2 en 6 negatief te toetsen.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

- Een afwijzing van deze aanvraag vormt volgens Bescherming persoonlijke levenssfeer geen belemmering voor intensievere EU defensiesamenwerking, en evenmin voor de eventuele toetreding tot het trilateraal verdrag.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

N.B Bij toekenning van de vergunning door BZ dient de Kamer, conform de motie El Fassed, versneld per Kamerbrief door u te worden geïnformeerd.

Kernpunten

Transactie

- gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht verzoekt toestemming voor de definitieve uitvoer van militaire goederen (programmatuur, technologie en technische assistentie, voor radar- en C3-systemen) naar Egypte. Het gaat om twee vergunningsaanvragen met als

gezamenlijke eindgebruiker de Egyptische marine van een totale waarde van € 72.456.000,-.

Datum
24-04-2023

- Aanvraag [] betreft de levering van [] (radar- en C3-systemen) t.w.v. € 69.000.000,- naar Egypte. De systemen zullen door [] ingebouwd worden in []
[] Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht [] Deze zijn momenteel in aanbouw in Egypte en in het bezit van de eindgebruiker (de Egyptische marine).

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

- Aanvraag [] communicatiesystemen t.w.v. € 3.456.000,- die via Zuid-Korea aan Egypte geleverd zullen worden.

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Internationale en diplomatieke belangen

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

- Op 10 juli 2020 gingen M en R akkoord met een aanvraag voor radar- en C3-systemen t.b.v. [] Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht fregatten voor de Egyptische marine als eindgebruiker (Min-BuZa.2020.5354-14). De Kamer is destijds per brief versneld geïnformeerd over deze transactie omdat het een waarde van boven de 2 miljoen euro betrof (Min-BuZa.2020.339).
- In november 2022 zijn M en R akkoord gegaan met de verlenging van de eerder verstrekte vergunning van militaire goederen (radar- en C3-systemen t.b.v. [] fregatten) naar Egypte (Min-BuZa.2022.13425-8). De vergunning is destijds verleend omdat er geen bewijs voorhanden was waaruit een duidelijk verband bleek tussen mensenrechtenschendingen o.a. tegen Palestijnse vissers en in de Noord-Sinaï en de betreffende goederen die toen voor lagen (radar- en C3-systemen t.b.v. [] Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht [] fregatten)
- Er zijn geen relevante EU-denials.

Rechtszaak, parlement en maatschappelijk middenveld:

- De SP (BZDOC-802918640-32) en GroenLinks (2020Z14052) hebben in juli en augustus 2020 Kamervragen gesteld over de afgegeven vergunning voor radar-en C3-systemen t.b.v. Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht fregatten voor de Egyptische marine.
- Op 30 maart 2022 heeft het lid Van Dijk (SP) opnieuw Kamervragen gesteld.
- Op 9 november 2021 hebben Stichting Vredesbeweging Pax, Stichting Stop Wapenhandel en Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten, een kort geding aangespannen tegen de Staat teneinde een stop op lopende en toekomstige wapenexportvergunningen voor uitvoer van militaire goederen naar Egypte te bewerkstelligen.
- Het Gerechtshof heeft de vorderingen van de eisende partijen op 17 mei 2022 in hoger beroep afgewezen. Volgens het hof hebben Pax c.s in het kort geding en hoger beroep onvoldoende kunnen motiveren dat er duidelijke risico's zijn tussen de goederen waarvoor de omstreden uitvoervergunning destijds is verleend en mensenrechtenschendingen.
- De rechtszaak en de recente media-aandacht en Kamervragen tonen aan dat wapenexport met eindbestemming Egypte in de Tweede Kamer gevoelig ligt.

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Buitenlandpolitieke overwegingen

- Bescherming persoonlijke levenssfeer toetst positief aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport, waarbij extra aandacht is besteed aan criterium 2 (eerbiediging mensenrechten en humanitair oorlogsrecht). Criterium 6 toetst negatief maar advies is dit niet als doorslaggevend mee te wegen in het eindoordeel. NB: adviseert om deze negatieve toetsing wel doorslaggevend te laten zijn, in het licht van de houding van EGY ten aanzien van de naleving van internationaal recht.
- De aanvraag komt tegemoet aan een legitiem veiligheidsbelang van Egypte om de territoriale wateren te bewaken. Hiervoor worden kustwachtschepen en radarsystemen ingezet.
- Gezien de grote doorvaart van commerciële schepen naar Europa en Nederland heeft Nederland ook een belang bij een veilige doorvoer van deze EGY wateren en specifiek het Suezkanaal.
- Door de vergunning toe te kennen wordt het Nederlandse bedrijf in staat gesteld om samen te werken met Europese partners in de defensiesector.
- Het bedrijf wordt hiermee als gelijkwaardige partner gepositioneerd. Dat bevordert de Europese samenwerking en draagt uiteindelijk bij aan de versterking van de Nederlandse krijgsmacht, de Nederlandse en Europese veiligheid.
- De mensenrechtensituatie in Egypte is zorgwekkend.

Internationale en diplomatieke belangen

- In maart 2022 heeft de Volkskrant¹ een artikel gepubliceerd waarin wordt gesteld dat de Egyptische marine in de afgelopen jaren hard heeft opgetreden tegen Palestijnse vissers voor de kust van de Gazastrook en hierbij mensenrechtenschendingen begaat.

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Ook kan niet worden vastgesteld of de marine de kustwachtschepen *van het type uit deze transactie* heeft ingezet. Evenmin kan worden vastgesteld dat de Egyptische marine de kustwachtschepen en de te leveren radarsystemen zal gaan inzetten voor mensenrechtenschendingen.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

- Omdat de berichten, hoewel zorgwekkend, onvoldoende specifiek zijn kan er volgens [] geen *duidelijk* risico worden vastgesteld. **De toetsing aan criterium 2 is daarom in het oordeel van [] positief.**
- [] oordelen dat de berichten een zorgwekkend beeld beschrijven over het optreden van Egyptische marine in relatie tot de Palestijnse vissers.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

¹ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/raakt-nederland-betrokken-bij-mensenrechten-schendingen-in-egypte~b57024c0/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Datum
24-04-2023

- **Toets aan criterium 2 zou volgens** **en** **negatief moeten zijn.**

Bescherming persoonlijke levenssfeer

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Economisch belang

- De totaal waarde van de twee vergunningsaanvragen is € 72.456.000,-.
Aanvraag [] gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht heeft een waarde van € 69.000.000,-. Aanvraag [] gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht [] heeft een waarde van € 3.456.000,-. Toewijzing van deze vergunningaanvraag kan leiden tot vervolgorders.

Toelichting

Transactie [] gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

[] gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht verzoekt toestemming voor de definitieve uitvoer van militaire goederen (programmatuur, technologie en technische assistentie, voor radar- en C3-systemen) naar Egypte. Het gaat om twee vergunningsaanvragen met als gezamenlijke eindgebruiker de Egyptische marine van een totaal waarde van € 72.456.000,-.

Aanvraag [] betreft de levering van 10 Combat Systems (radar- en C3-systemen) t.w.v. € 69.000.000,- naar Egypte. De systemen zullen []

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

[] Deze zijn momenteel in aanbouw in Egypte en in het bezit van de eindgebruiker (de Egyptische marine). De schepen zullen geleverd worden door []

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

De [] Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

[] zijn kustwachtschepen met een geringe afmeting die uitsluitend geschikt zijn voor operaties aan de kust ter bescherming van territoriale wateren en de exclusieve economische zone (EEZ), kust en grensbewaking, anti-drugs-operaties, anti-piraterij en handhaving van de veiligheid in de kustwateren.

Het betreft de volgende systemen:

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Datum

24-04-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2022.12324-19

² [] Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Datum
24-04-2023

Aanvraag [] betreft vier [] die via Zuid-Korea aan Egypte geleverd zullen worden t.w.v € 3.456.000,-. []

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

De systemen zullen aan land worden geïnstalleerd t.b.v integratie in een bestaand communicatienetwerk voor kustwachtschepen [] die reeds in bezit zijn van de Egyptische marine. []

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht

Het eindgebruik van het [] netwerk komt overeen met het eindgebruik van de radar- en C3-systemen voor de [] schepen []

Gevraagde gegevens vallen onder een wettelijke geheimhoudingsplicht en is het opbouwen van Situational Awareness op en boven zee, ter bescherming van territoriale wateren en het uitvoeren van missies in de EEZ, anti-drugs operaties en anti-piraterij operaties.

Buitenlandpolitieke overwegingen

*Toetsing aan het EU Gemeenschappelijk Standpunt inzake wapenexport is **positief**, waarbij extra aandacht is besteed aan criterium 2 (mensenrechten en humanitair oorlogsrecht) en criterium 6 eerbiediging internationaal recht).*

Internationale verplichtingen (CR1)

De transactie is niet in strijd met de internationale verplichtingen van Nederland, met wapenembargo's van de VN, de EU en de OVSE, met overeenkomsten inzake non-proliferatie van massavernietigingswapens of andere internationale verplichtingen.

Toetsing aan criterium 1 is **positief**.

Mensenrechten en humanitair oorlogsrecht (CR2)

De mensenrechtensituatie in Egypte is zorgwekkend. []

Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Interne conflicten (CR3)

De interne situatie in Egypte is op dit moment stabiel, maar fragiel. In oktober 2021 is de noodtoestand, die al decennia (met tussenpozen) van kracht was, opgeschort.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

De Sināï blijft, door een in oktober 2021 uitgegeven decreet van President al-Sisi, de facto wel onder de bepalingen van de noodtoestand vallen. De gebieden in de Sināï waarvoor dit feitelijk geldt worden door de minister van Defensie vastgesteld.

Internationale en diplomatieke belangen en procesbelang van de staat

Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

Hiermee is er geen sprake van een duidelijk risico dat de transactie leidt tot het uitlokken, verlengen dan wel verergeren van interne conflicten/spanningen in het land van eindbestemming. Toetsing aan criterium 3 is **positief**.

Datum

24-04-2023

Onze Referentie

Min-BuZa.2022.12324-19

Regionale stabiliteit (CR4)

Jemen

Egypte maakt onderdeel uit van de KSA-coalitie en verleent steun aan de operatie o.l.v. Saoedi-Arabië in Jemen.

Internationale en diplomatieke belangen

Libië

Voorheen leverde Egypte, voor zover bekend, militaire steun in de vorm van advies, intelligence, klein kaliber wapens (KKW) en munitie aan de Libyan National Army (LNA).

Internationale en diplomatieke belangen

Internationale en diplomatieke belangen

Datum
24-04-2023

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Toetsing aan criterium 4 is daarmee **positief**.

Veiligheid NL en bondgenoten (CR5)

Deze transactie heeft geen negatieve gevolgen voor de Nederlandse defensie- en veiligheidsbelangen en die van bondgenoten en er bestaat geen risico op inzet tegen de eigen troepen of die van bondgenoten.

Toetsing aan criterium 5 is **positief**.

Houding terrorisme/grensoverschrijdende criminaliteit/naleving internationaal recht/non-proliferatie (CR6)

Toetsing aan criterium 6 kan negatief uitvallen indien het land van eindbestemming terrorisme en internationaal georganiseerde criminaliteit heeft gesteund of aangemoedigd; diens internationale verplichtingen, in het bijzonder wat betreft het respecteren van het geweldverbod en het humanitair oorlogsrecht, heeft geschonden; verdragen met als doel het tegengaan van proliferatie, wapenbeheersing en ontwapening niet heeft ondertekend, geratificeerd of geïmplementeerd.

In het geval van Egypte is toetsing aan criterium 6 **altijd negatief**. Egypte heeft namelijk in strijd met het VNVR-wapenembargo op Libië militair materieel (waaronder klein-kaliber wapens en munitie) geleverd aan het LNA van generaal Haftar. Daarnaast is Egypte niet aangesloten bij het Verdrag inzake Clustermunitie en heeft het in het verleden gebruik gemaakt van clustermunitie middels F-16 vliegtuigen in de Sinai regio. Een andere reden is dat Egypte weliswaar partij is bij het Non-proliferatieverdrag, en het Verdrag Biologische Wapens heeft ondertekend, maar deze nog niet geratificeerd heeft. Bovendien is Egypte geen partij bij het Verdrag Chemische Wapens. Deze zaken maken de toetsing aan criterium 6 altijd negatief. Voor een toets ten aanzien van naleving van zijn internationale verbintenissen zie ook de beschrijving onder criterium 2.

In lijn met het EU Gemeenschappelijk Standpunt hoeft een negatieve toetsing aan criterium 6 niet leidend te zijn in het eindoordeel. In dit geval adviseert ☐ om deze negatieve toetsing doorslaggevend te laten zijn, in het licht van de houding van Egypte ten aanzien van de naleving van internationaal recht, hetgeen een van de toetsingsgronden bij dit criterium is ☐ Bescherming persoonlijke levenssfeer

Internationale en diplomatieke belangen

☐ adviseert echter om de negatieve toetsing aan criterium 6 niet doorslaggevend te laten zijn in het eindoordeel, aangezien de goederen in deze aanvraag geen verband houden met de overige onder dit criterium omschreven zorgen: de eindgebruiker (de Egyptische marine) is voor zover bekend niet betrokken bij het conflict in Libië en er zijn ook geen aanwijzingen dat Egypte beschikt over nucleaire wapens of hiernaar streeft. Bovendien hebben de schepen waarvoor de te leveren goederen van deze aanvraag bestemd zijn, geen nucleaire taak ☐ Bescherming persoonlijke levenssfeer

Omleidingsrisico (CR7)

Datum
24-04-2023

Toetsing aan criterium 7 is negatief indien het gevaar bestaat dat de goederen in het kopende land een andere (ongewenste) bestemming krijgen of onder ongewenste voorwaarden opnieuw worden uitgevoerd.

Onze Referentie
Min-BuZa.2022.12324-19

Internationale en diplomatieke belangen

Toetsing aan criterium 7 is **positief**.

OS-toets (CR8)

In Egypte is van de afgelopen 5 à 10 jaar het volgende uitgavepatroon bekend. In de periode van 2005 - 2017 zijn de officiële defensie-uitgaven van Egypte gedaald van 2.9% tot 1.3% van het BBP. Vooral in 2015 heeft Egypte grote aankopen gedaan, zoals Franse jachtvliegtuigen en Mistral-schepen. Ook in 2016 en 2017 heeft Egypte grootschalig defensiematerieel aangekocht.

Internationale en diplomatieke belangen

Toetsing aan criterium 8 is daarom **positief**.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alle informatie afkomstig uit de vergunningaanvraag betreft bedrijfsvertrouwelijke informatie die niet openbaar gemaakt kan worden op grond van artikel 12 Douane Wetboek van de Unie. Daarnaast bevat de nota mogelijk gevoelige informatie die schadelijk kan zijn voor bilaterale relaties en/of de (inter)nationale veiligheid en voor een (mogelijk) procesbelang van de Staat.